

INFORMATIE VOOR PATIËNTEN

Transfusie

Az Damiaan
Dicht bij het leven

Beste heer, mevrouw, ouder/voogd,

Je/jouw kind werd opgenomen in Az Damiaan. De kans bestaat dat je/jouw kind een transfusie moet krijgen.

Met deze brochure willen we je wat meer informeren over het krijgen van bloed en bloedproducten. Ook als ouder/voogd kan deze brochure je meer informatie bieden over de toediening van een bloed(product) aan jouw kind.

Indien je na het lezen van deze brochure nog vragen hebt, aarzel dan niet om deze te stellen aan jouw behandelende arts of aan de verpleegkundige.

© Az Damiaan vzw, augustus 2021. Niets uit deze brochure mag worden overgenomen zonder uitdrukkelijke toestemming.

Az Damiaan heeft deze informatiefolder met de grootste zorg opgemaakt. Deze folder bevat algemene informatie en is bedoeld als aanvulling op het gesprek met jouw zorgverlener. Mocht deze folder vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden bevatten dan zijn Az Damiaan, de artsen en medewerkers hiervoor niet aansprakelijk.

Wat is een transfusie.....	4
Wanneer een transfusie.....	4
Waarom een transfusie.....	5
Zij er risico's verbonden aan een transfusie.....	5
Hoe verloopt de transfusie.....	7
Bijwerkingen.....	7
Kan ik een transfusie weigeren?.....	8

Wat is een transfusie?

Bij een transfusie worden bloed of bloedproducten afkomstig van een bloedgever (= bloeddonor) aan een patiënt toegediend.

Wanneer een transfusie?

Een transfusie gebeurt wanneer de patiënt een tekort heeft aan bloed of bloedproducten. Redenen hiervoor kunnen zijn: een (grote) operatie, als behandeling voor bloedziekten, bloedverlies door een ongeval, inwendige bloedingen, ferriprive anemie (bloedarmoede door ijzertekort in het lichaam), enzovoort.

De volgende bloedproducten kunnen toegediend worden:

Rode bloedcellen of erythrocyten

De rode bloedcellen brengen de zuurstof die door de longen werd opgenomen naar de weefsels. Bij een ernstig tekort aan rode bloedcellen (bloedarmoede) wordt er onvoldoende zuurstof in het lichaam afgegeven en is een transfusie met rode bloedcellen dus noodzakelijk.

Bloedplaatjes of trombocyten

Bloedplaatjes helpen bloedingen te stoppen. Ze worden toegediend in geval van bloedingen of risico op bloedingen door een tekort aan bloedplaatjes of slecht werkende bloedplaatjes.

Plasma

Plasma is een vloeistof waarin een heleboel stoffen zijn opgelost zoals stollingseiwitten. Plasma wordt toegediend in geval van stollingsstoornissen door bv. een tekort aan stollingsfactoren of belangrijk bloedverlies.

Waarom een transfusie?

Transfusies worden door de arts voorgeschreven indien dit voor jouw behandeling noodzakelijk is.

Je arts heeft hiervoor jouw toestemming nodig (behalve in acute, levensbedreigende situaties) en zal je informeren over:

- de reden van de transfusie
- de risico's die aan de transfusie verbonden zijn
- de risico's die ontstaan wanneer je niet instemt met een bloedtransfusie
- eventuele alternatieven voor een bloedtransfusie (indien mogelijk).

Jij (of jouw familie) zal dan ook gevraagd worden om een toestemmingsformulier te ondertekenen.

Meer dan 70% procent van de mensen krijgt in zijn/haar leven één of meerdere transfusies. Dagelijks worden er in België dan ook vele honderden transfusies uitgevoerd.

Zijn er risico's verbonden aan een transfusie?

Vooraleer het bloed(product) bij de patiënt terechtkomt, heeft het al verschillende stappen ondergaan om de patiënt te beschermen. Er moeten strikte kwaliteitseisen en veiligheidsvoorschriften nageleefd worden voor zowel de verzameling als de verwerking van bloed. Daarom is het belangrijk dat de bloeddonor en het bloed(product) uitvoerig gescreend en getest worden.

De criteria waaraan het bloed(product) en de donor moeten voldoen zijn bij wet bepaald en worden nauwgezet gecontroleerd door de Dienst voor het Bloed van het Rode Kruis Vlaanderen.

- Alleen gezonde mensen zonder risicogedrag kunnen bloeddonor worden.
- Donoren geven hun bloed vrijwillig en worden hier niet voor betaald.
- Het donorbloed wordt door middel van de nieuwste technologieën gecontroleerd op bacteriën, virussen en andere overdraagbare ziekten zoals virale geelzuchtvirussen (hepatitis B en C), de geslachtsziekte syfilis en infectie met het humaan immunodeficiëntievirus (HIV) dat aids kan veroorzaken.

Wanneer blijkt dat het bloed besmet is, wordt het vernietigd.

Het is belangrijk dat iedereen zich ervan bewust is dat er ondanks de uitgebreide testen toch nog altijd een zeer klein risico op besmetting blijft bestaan.

Passend bloed?

Ook in het ziekenhuis is men bij wet verplicht om verschillende veiligheidsmaatregelen te hanteren, zowel in het labo als op de verpleegafdelingen.

Het is namelijk belangrijk dat je bloedproducten krijgt toegediend die 'passen' bij jou. Daarom wordt, voorafgaand aan een bloedtransfusie, bloed afgenomen om jouw bloedgroep te bepalen. Indien jouw bloedgroep nog niet eerder in ons ziekenhuis werd bepaald, doen we een tweede bloedafname als extra controle.

Door deze bloedstalen in contact te brengen met het bloed van de bloeddonor kan worden vastgesteld dat je geen afweerstoffen (antistoffen) hebt die een reactie zouden kunnen veroorzaken binnen jouw lichaam. Deze antistoffen kunnen gevormd zijn bij een zwangerschap of een eerdere transfusie. Soms is het al bekend dat jij antistoffen hebt en heb je reeds een bloedgroepkaartje gekregen waarop de soort antistof staat. Het is belangrijk dat je dit kaartje aan de arts laat zien.

Hoe verloopt de transfusie?

Na een grondige controle van jouw bloedgroep, je identificatiebandje en de geschiktheid van het bloedproduct voor jou, wordt het bloedproduct toegediend via een ader. Daarvoor is het nodig dat er eerst een infuus wordt geplaatst.

Opgepast: bij de start van de transfusie zal een verpleegkundige jouw identiteit controleren en nagaan of het zakje bloed effectief voor jou bestemd is. Draag daarom steeds je identificatiebandje tijdens het ziekenhuisverblijf!

De duur van de transfusie hangt af van het bloedproduct dat je krijgt en je lichamelijke toestand. Bloedplaatjes hebben ongeveer een half uur nodig om in te lopen, voor plasma is dit ongeveer een uur terwijl rode bloedcellen een langere inloopduur hebben (1u.30 tot 4u.). Alles gebeurt volgens de instructies van de arts. De transfusie kan ten allen tijde worden onderbroken indien nodig.

Zijn er bijwerkingen van de transfusie?

De verpleegkundige zal op regelmatige tijdstippen de vitale parameters controleren (bloeddruk, pols en temperatuur) om eventuele bijwerkingen snel op te sporen.

Opgepast: tijdens de transfusie mag je de kamer niet verlaten. De verpleegkundige kan jou zo beter opvolgen en bij eventuele bijwerkingen onmiddellijk ingrijpen.

Ondanks alle controles kan bij sommige patiënten toch een reactie optreden. We noemen dit een transfusiereactie. Deze bijwerkingen kunnen zowel optreden tijdens of kort na de transfusie (acute of onmiddellijke transfusiereacties) of pas meerdere uren of weken na de transfusie (uitgestelde of laattijdige transfusiereacties).

Klachten die kunnen optreden zijn onder andere koorts, rillingen, kortademigheid, huiduitslag en/of jeuk. Verwittig onmiddellijk een verpleegkundige indien je één of meerdere van deze symptomen ervaart. De transfusie wordt dan gestopt en de behandelende arts zal beslissen welke maatregelen er moeten genomen worden.

Ook wanneer je terug thuis bent kan je bij het optreden van (één van) deze symptomen contact opnemen met de behandelende arts of jouw huisarts.

Kan ik een transfusie weigeren?

Ja, je hebt altijd de keuze om een transfusie te weigeren.

Het is echter belangrijk te weten dat er niet altijd alternatieven zijn. Bloedtransfusies kunnen levensreddend zijn en zijn absoluut noodzakelijk om sommige operaties of behandelingen te kunnen uitvoeren. Een transfusie weigeren kan daardoor een groter risico betekenen voor je gezondheid dan een transfusie ontvangen.

Vooraleer een transfusie plaatsvindt, zal steeds jouw akkoord gevraagd worden. Indien je twijfels hebt over het ontvangen van een bloedtransfusie, kan je steeds terecht bij jouw behandelende arts.

Nog vragen?

Indien je nog vragen hebt over de toediening van bloed of bloedproducten, kan je je steeds richten tot jouw arts of de verpleegkundigen.

VOLG ONS OP:

 / [azdamiaan](#)

 / [azdamiaan](#)

 / [company/azdamiaan](#)

 / [az-damiaan](#)

 / [@azdamiaan](#)

Az Damiaan
Dicht bij het leven

Az Damiaan vzw
Gouwelozestraat 100
8400 Oostende
Tel. +32 (0)59 41 40 40

info@azdamiaan.be
www.azdamiaan.be